ÅLANDSDELEGATIONEN **Diarienris** D 10 20 01 39 –
D 10 20 01 40

Helsingfors/Mariehamn 14.7.2020

Nr 21/20

Hänvisning Ålands lagtings skrivelse
3.6.2020, nris 117 och 119/2020.

Till Justitieministeriet

Ärende Utlåtande över följande av lagtinget 3.6.2020 antagna landskapslagar:

1. Landskapslag om kompensation till kommunerna för minskade skatteintäkter 2020,
2. Landskapslag om temporär ändring av landskapslagen om landskapsandelar till kommunerna.

Landskapslagarnas huvudsakliga innehåll

För att stödja kommunerna ekonomiskt under 2020 betalar landskapsregeringen enligt den första lagen 3 500 000 euro i kompensation för minskade skatteinkomster. Beloppet fördelas mellan kommunerna enligt en i landskapslagen intagen tabell. Genom den andra lagen höjs ersättningsgraden för landskapsandelarna för socialvården och den samordnade socialtjänsten med 1,9 procentenheter.

Lagstiftningsbehörigheten

Lagtinget tillkommer enligt 18 § 5 punkten i självstyrelselagen för Åland lagstiftningsbehörighet i fråga om tilläggsskatt på inkomst och tillfällig extra inkomstskatt, närings- och nöjesskatter, grunderna för avgifter till landskapet och kommunerna tillkommande skatter, medan rikets lagstiftande organ enligt 27 § 36 punkten i sagda lag förbehållits skattelagstiftningen i övrigt. I landskapets behörighet ingår att inta bestämmelser om kompensation till kommunerna av uteblivna skatteinkomster.

Landskapslagstiftningen berör även landskapsregeringen, kommunernas förvaltning och socialvård, vilka områden utgör landskapsbehörighet enligt 18 § 1, 4 och 13 punkterna i självstyrelselagen.

Postadress:	**Telefon:**	**Telefax:**	**Adress i Helsingfors:**
Ålandsdelegationen Statens ämbetsverk på Åland PB 58 22101 MARIEHAMN	växel 018-635270	018-635268	Annegatan 22 A 3 00100 HELSINGFORS

Ikraftträdelsebestämmelserna i landskapslagarna bemyndigar landskapsregeringen att med stöd av 20 § 3 mom. i självstyrelselagen bestämma när landskapslagarna helt eller delvis ska träda i kraft. Enligt nämnda lagrum kan lagtinget bemyndiga landskapsregeringen att bestämma att en landskapslag helt eller delvis ska träda i kraft redan innan republikens president har fattat beslut om utövande av sin vetorätt om ett anslag i landskapets budget förutsätter att en landskapslag stiftas och det finns särskilda skäl för att landskapslagen ska träda i kraft snabbt. Det är således fråga om ett undantagsförfarande som förutsätter särskilda skäl. I landskapslagarnas förarbeten anges att den rådande coronapandemin och de undantagsförhållanden som införts till följd av den har avsevärda konsekvenser för de offentliga finanserna. Den kommunala sektorns ekonomi kommer att påverkas negativt av bland annat minskade skatteintäkter, minskade avgiftsintäkter och ökade kostnader. I syfte att dämpa de omedelbara effekterna har 5 007 000 euro upptagits i Ålands landskapsregerings förslag till tredje tilläggsbudget för år 2020. Av detta belopp är 3 500 000 euro (moment 330) avsedd att kompensera kommunerna för minskningen av skatteintäkter medan resterande 1 507 000 (moment 415) är avsedd att dämpa effekterna av de ökade kostnaderna. Ålandsdelegationen konstaterar att det i nämnda moment hänvisas till kommande lagförslag gällande dessa stöd till kommunerna, och avsikten är att lagförslagen ska behandlas tillsammans med förslaget till tilläggsbudget. I lagförslaget anges att den rådande situationen gör att det är angeläget att stödet till kommunerna kan betalas ut så snart som möjligt. Med beaktande av det som anges ovan anser Ålandsdelegationen att förutsättningarna i självstyrelselagens 20 § 3 mom. formellt uppfylls, varför ikraftträdelsebestämmelserna inte föranleder anmärkning från delegationens sida.

Ålandsdelegationens utlåtande

Ålandsdelegationen finner att landskapslagarna faller inom landskapets lagstiftningsbehörighet.

Närvarande Ordföranden Lindbäck, ledamöterna Erlandsson, Lampi, Pellonpää och Suviranta.

På Ålandsdelegationens vägnar:

Peter Lindbäck
ordförande

Rainer Åkerblom
sekreterare